

Pesten bij Vlaamse jongeren

Nieuwe cijfers n.a.v. het onderzoek 'Jongeren en Gezondheid' (HBSC Vlaanderen)

Onderzoek i.o.v. het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid¹

Onderzoek uitgevoerd door:

Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen – Universiteit Gent

Vakgroep Volksgezondheid en Eerstelijnszorg

Onderzoeksgroep Gezondheidsbevordering

Campus UZ Gent, Corneel Heymanslaan 10, 4K3 - lokaal 0.33 (ingang 42), 9000 Gent [routebeschrijving](#)

Cijfers aangeleverd door

Maxim Dierckens, postdoctoraal onderzoeker (maxim.dierckens@ugent.be - +32 (0)9 332 83 70) – www.jongeren-en-gezondheid.ugent.be

Duiding bij de cijfers en aanbevelingen vanwege

Het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten

Contactpersonen:

- Gie Deboutte, voorzitter Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten – 0473 64 22 08 – gie.deboutte@ucll.be
- Sabine Coppens, coördinator ALLESoverPESTEN – www.allesoverpesten.be – 0476 41 80 35 – sabine@kieskleurtegenpesten.be

¹ In persartikel of nieuwsitem: de rood ingekleurde info zou vermeld moeten worden. Dank!

Deel 1: Belangrijkste vaststellingen + duiding:

Vooraf: de cijfers zijn het resultaat van een bevraging van jongeren (11- tot 18-jarigen) via zelfrapportering. De cijfers verwijzen dus naar wat de bevroagde groep jongeren zelf heeft aangebracht of wat door hen werd aangestipt in de bevraging. M.a.w. als er hieronder bijvoorbeeld sprake is van 'slachtofferschap' gaat het om het aantal jongeren dat rapporteerde slachtoffer te zijn (geweest) van pesten of cyberpesten.

1. Globale cijfers n.a.v. rapportering door jongeren

We moeten vaststellen dat de cijfers voor pesten en cyberpesten opnieuw in de lift zitten: helaas heeft de kentering die zich in 2018 had aangediend, zich niet kunnen doorzetten.

De cijfers geven geen verklaring voor de **terugval** die zich nu manifesteert:

- **Slachtofferschap (min. 1 à 2x afgelopen maanden):**
 - De cijfers wijzen op een globale toename tegenover 2018 op het vlak van **slachtofferschap van pesten en cyberpesten. Ongeveer 1 op 5 (19,7%)** van de Vlaamse 11- tot 18-jarigen rapporteerde in de periode ('enkele maanden') voor de bevraging werd afgenomen het **slachtoffer te zijn geweest van pesten.**
 - **Bijna 1 op 8 (12,3%) van jongeren gaf te kennen in diezelfde periode het slachtoffer te zijn geweest van cyberpesten.**
 - In de groep van de **11-12-jarigen** liggen de cijfers voor de zelfrapportering van "klassiek" pesten erg hoog: **ong. 1/3 (29%) van die groep jongeren zegt het slachtoffer te zijn geweest van pesten.**
- **Intens slachtofferschap (2 tot 3 x/maand of meer):**
 - **8,3%** van de bevroagde groep jongeren rapporteerde intens te zijn gepest: de cijfers voor jongens en meisjes verschillen zo goed als niet van elkaar.
 - **Het intens slachtofferschap bij jongens scoort 12,5%, bij meisjes gaat het om 13,4% van de meisjes.**
- **Pestend gedrag of 'daderschap' (min. 1 à 2x afgelopen maanden):**
 - **12,2% (ong. 1/8)** van de bevroagde groep jongeren geeft te kennen in de afgelopen maanden wel eens iemand te hebben gepest: jongens pesten opvallend meer (**15,7%**) dan meisjes (**8,6%**).
- **Intens pestend gedrag of intens 'daderschap' (2 tot 3x/maand of meer):**
 - **3,9%** van de bevroagde groep jongeren geeft te kennen vaker of op een volgehouden manier te pesten: jongens doen dit meer (**5,5%**) dan meisjes (**2,2%**).

2. Leeftijd

- Voor **klassiek pesten** geldt: 'hoe jonger de leerlingen zijn, hoe hoger de cijfers'.
 - De cijfers voor (zelfgerapporteerd) **slachtofferschap** bij klassiek pesten liggen bij de 11- en 12-jarigen opvallend (verontrustend) hoog. **Quasi 1/3 van deze groep leerlingen geeft te kennen dat hij/zij wordt gepest.** De cijfers die we, voor deze leeftijdsgroep zien opduiken, waren sinds 2014 nooit zo hoog.

- Nadien dalen de cijfers voor slachtofferschap maar **zelfs in de oudste groep (17-18j), wordt nog altijd ongeveer 12% van de leerlingen gepest.**
 - Ook voor de cijfers voor zelfgerapporteerd ‘daderschap’ geldt dat de jongste groep leerlingen het hoogst scoort op het vlak van ‘pestend gedrag’: **13 % (ong. 1/8).** Tegen het eind van het middelbaar onderwijs daalt dat cijfer naar ongeveer 5%.
- **Voor cyberpesten geldt eveneens dat de cijfers voor slachtofferschap dalen met de leeftijd. Voor cyberpestend gedrag is dit NIET het geval. Het ziet er naar uit dat er m.b.t. cyberpestend gedrag bij jongens sprake is van een zekere ‘verruwing’ of ‘verharding’.**

Slachtofferschap cyberpesten:

- **De gemiddelde score voor het (zelfgerapporteerd) slachtofferschap ligt op 12,3%.** In de jongste groep (11-12j) ligt het cijfer hiervoor op ong. 15%. Het cijfer zakt nadien geleidelijk naar ongeveer 9%.
- **Bij meisjes liggen de cijfers voor (zelfgerapporteerd) cyberpesten (slachtofferschap!) beduidend hoger dan bij jongens en dit tot de leeftijd van 16j.** Enkel in de oudste groep (17-18j) blijken jongens meer kwetsbaar voor slachtofferschap.

Daderschap cyberpesten:

- **Cyberpestend gedrag nam de afgelopen jaren sterk toe:** we noteren een stijging tegenover 2018 (eerste meting cyberpesten) **van 5% naar 9,2% in 2022. Die stijging tekent zich af bij jongens en meisjes.**
[Hiermee komt het cijfer in de buurt van vroegere, andere onderzoeken (UAntwerpen → cf. prof. Heidi Vandebosch voor meer uitleg: heide.vandebosch@uantwerpen.be). Daarin was sprake van ong. 1/10 van de leerlingen die slachtoffer is van cyberpesten.]
- **De oudste groep meisjes (17-18j) valt op omdat alleen daar de pestcijfers lager liggen (4,0%) vergeleken met de groep van 15-16j (7,6%).**
- **Een belangrijke vaststelling is dat het ‘intens cyberpestend gedrag’ in de jongensgroep toeneemt met de leeftijd: van 3,6% (11-12j) naar 5,4% (17-18j).**

3. Geslacht ²

▪ **Klassiek of traditioneel pesten**

Slachtofferschap:

- **De cijfers voor (zelfgerapporteerd) slachtofferschap (‘ooit’) liggen bij jongens en meisjes rond 20% (1/5).** Het verschil tussen beide groepen is klein. De prevalentie van slachtofferschap ligt bij meisjes iets hoger: 20,4% tegenover 19,1% bij jongens. **Het zijn vooral de meisjes die jonger zijn dan 15 jaar die het meest te maken krijgen met pesterijen: 30,7% (11-12j) en 21,9% (13-14j);** tegenover respectievelijk 16,2% en 11,7% bij de 15-16-jarigen en de 17-18-jarigen.
- **Van de jongeren die aangeven dat ze te maken hebben met ‘intensief slachtofferschap’, zijn de scores in de jongste groep (11-12j) het hoogst: 12,5% van de jongens en 13,4% van de meisjes. Beide cijfers zakken naarmate de leeftijd vordert.**

² Dit onderzoek werkt met de tweedeling ‘jongen’ – ‘meisje’.

‘Daderschap’/pestend gedrag stellen:

- **Jongens komen naar eigen zeggen vaker in beeld als pester: 15,7% tegenover 8,6% bij de meisjes.** De groep jongeren die andere pest is, vergeleken met de cijfers van 2018, gegroeid/
- Die stijging tekent zich **ook af voor het intensief pesten** van een ander/anderen: 5,5% van de jongens zegt anderen met grote regelmaat te pesten; bij meisjes gaat het om 2,2% van de bevroegde groep meisjes.
In de hogere jaren van het middelbaar onderwijs ligt de score voor intensief pesten door jongens hoger dan in de leeftijdsgroepen tot 14j.

▪ Cyberpesten

Slachtofferschap:

- **De cijfers voor slachtofferschap van online pesten stijgen zowel voor jongens als voor meisjes. Meisjes worden vaker gecyberpest (14%) dan jongens (10,6%).** Enkel in de oudste leeftijdsgroep (17-18j) ligt het cijfer bij jongens hoger dan bij de meisjesgroep.
- **Op basis van de zelfrapportering geldt dat 4,3% van de jongens en 4,6% van de meisjes intensief wordt gecyberpest (gemiddelde voor beide groepen: 4,5%).** **Vergeleken met 2018 gaat het om een verdubbeling van de cijfers.**

‘Daderschap’/cyberpestend gedrag stellen:

- **Tegenover 2018 noteren we een sterke stijging voor het (zelfgerapporteerd) cyberpestend gedrag: van 5% (2018) naar 9,2% (2022).** Die stijging geldt voor de globale jongens- en meisjesgroep.
- **De stijging is heel uitgesproken in de jongensgroep: van 5,6% (2018) naar 11,3% (2022).** Ze tekent zich af over alle leeftijden maar de stevigste stijging situeert zich in de groep van 11-12-jarigen: van 3,8% naar 10,5%.
- **In de meisjesgroep doet de stijging zich het meest uitgesproken voor in alle groepen, met uitzondering van de oudste groep (17-18j).**
- **Meisjes zetten minder vaak dan jongens de stap naar ‘intensief een ander cyberpesten’: jongens scoren hier gemiddeld 4,7%, meisjes stranden op 1,9%. Beide cijfers liggen hoger dan in 2018.**
- **Het volhardend of intensief cyberpesten neemt in de jongensgroep toe naarmate de leeftijd vordert: 5,4% van de 17-18-jarige jongens geef aan meermaals een ander/anderen te cyberpesten.**

4. Opleidingsvorm: ASO, TSO, BSO

▪ Klassiek of traditioneel pesten

Slachtofferschap

- De cijfers tonen een **significante stijging voor slachtofferschap in het TSO (van 10,9% naar 15,5%) en BSO (van 13,7% naar 17,6%) bij de jongens en in het TSO bij de meisjes (van 13,2% naar 16,6%).**

Daderschap/pestend gedrag stellen

- Er zijn geen significante verschillen voor ‘pestend gedrag’ (algemeen – ‘ooit’).

- Voor het intensief pesten, daarentegen, is er wel een significante stijging t.o.v. 2018 bij de jongens van het TSO en BSO.

- **Cyberpesten**

- Slachtofferschap**

- Vergeleken met 2018 wordt een significante stijging van het slachtofferschap voor cyberpesten waargenomen in alle opleidingsvormen en bij zowel jongens als meisjes. De stijging is het meest uitgesproken bij meisjes in het TSO en BSO.
- Voor het intensief gecyberpest worden, is er sprake van een significante stijging bij jongens over alle opleidingsvormen. Bij meisjes is er enkel sprake van een significante stijging in het TSO en BSO.

- Daderschap/cyberpestend gedrag stellen**

- Voor cyberpestend gedrag ('ooit') noteren de onderzoekers een significante stijging (t.o.v. de resultaten van 2018) binnen alle opleidingsvormen bij de jongens maar niet bij de meisjes.
- Diezelfde stijging bij de jongens zet zich ook door voor het 'intensief' cyberpestend gedrag. Bij meisjes wordt enkel een significante stijging vastgesteld in de groep van het ASO.

A) Data verzameld in 2013/14, 2017/18 en in 2021/22 – ‘Klassiek pesten’

1. Pesten (slachtofferschap)

Vraagstelling: Hoe vaak werd je de afgelopen maanden gepest op school?

Antwoordmogelijkheden: Er waren 5 antwoordmogelijkheden:

- Niet gepest
- Het is één of twee keer gebeurd
- Ongeveer twee of drie keer per maand
- Ongeveer één keer per week
- Verschillende keren per week

Variabelen: Er werden 2 variabelen opgesteld:

- Ooit gepest (Niet gepest [0] vs. de andere mogelijkheden [1])
- Vaak gepest (< twee of drie keer per maand [0] vs. ≥ twee of drie keer per maand [1])

I. VRAAG A: Resultaten voor het antwoord [ik werd de afgelopen maanden] ‘ooit gepest’ (= percentage jongeren dat aangeeft ooit gepest te zijn de afgelopen maanden op school)

1.1a. Algemeen:

- Er worden geen significante verschillen waargenomen tussen 2014 en 2018.
- Er wordt een significante toename waargenomen in 2022 ten opzichte van 2018.

	Sample
2014	19.3%
2018	16.5%
2022	19.7% (+ 3,2%-punten)

1.2a. Naar geslacht:

- In 2014 en 2018 werden geen significante verschillen waargenomen naar geslacht.
- In 2022 wordt er een significant verschil waargenomen naar geslacht, meisjes rapporteren iets vaker ooit gepest te zijn dan jongens.
- In 2018 werd voor zowel jongens als meisjes een significante daling vastgesteld t.o.v. 2014.
- In 2022 is er t.o.v. 2018 terug een significante stijging te merken voor zowel jongens als meisjes.

	Jongens	Meisjes
2014	19.9%	18.6%
2018	16.6%	16.4%
2022	19.1%	20.4%

1.3a. Naar leeftijd:

- Zowel in 2014, 2018 als in 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar leeftijd bij jongens en meisjes. De prevalentie van jongeren die aangeven ooit gepest te zijn, neemt hierbij af met de leeftijd. Bemerkt de *relatief hoge prevalentie* bij jongens en meisjes in de jongste leeftijdsgroep.
- Bij jongens is er in 2022 een significante toename te bemerken bij de leeftijdsgroep van 15-16 en 17-18 jarigen t.o.v. 2018, bij meisjes is er **bij alle leeftijdsgroepen** een significante toename te observeren, met uitzondering van de 17-18 jarigen.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2014	26.3%	23.2%	16.1%	13.4%
	2018	25.3%	16.5%	13.5%	9.9%
	2022	28.3%	18.6%	16.6%	12.8%
M	2014	24.2%	18.9%	16.8%	13.2%
	2018	23.3%	17.0%	12.8%	10.8%
	2022	30.7%	21.9%	16.2%	11.7%

1.4a. Naar opleiding:

- In 2014 werden er significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm bij jongens en meisjes
- In 2018 werden er enkel significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm bij meisjes
- In 2022 zijn er opnieuw zowel bij jongens als bij meisjes significante verschillen waar te nemen naar opleidingsvorm
- In 2018 werd er bij jongens een significante daling t.o.v. 2014 geobserveerd in het TSO en BSO, bij meisjes in het ASO en TSO.
- In 2022 is er t.o.v. 2018 een significante stijging te bemerken in het TSO en BSO bij de jongens en in het TSO bij de meisjes.

		ASO	TSO	BSO
J	2014	10.9%	16.3%	21.6%
	2018	10.2%	10.9%	13.7%
	2022	12.4%	15.5%	17.6%
M	2014	11.3%	18.4%	19.9%
	2018	7.4%	13.2%	18.8%
	2022	9.2%	16.6%	22.1%

II. VRAAG B: Resultaten [Ik ben de afgelopen maanden]‘vaak gepest’ (= percentage jongeren dat aangeeft minimaal 2 à 3 keer per maand gepest te zijn de afgelopen maanden op school)

1.1b. Algemeen:

- In 2018 werd er een significante afname waargenomen t.o.v. 2014.
- In 2022 is er terug een significante toename t.o.v. 2018 te bemerken.

	Sample
2014	8.3%
2018	6.6%
2022	8.3%

1.2b. Naar geslacht:

- In 2014, 2018 en 2022 werden geen significante verschillen waargenomen naar geslacht
- In 2018 werd er zowel voor jongens als meisjes een significante daling vastgesteld t.o.v. 2014.
- In 2022 wordt er opnieuw een significante stijging waargenomen voor beide geslachten.

	Jongens	Meisjes
2014	8.8%	7.8%
2018	6.7%	6.4%
2022	8.4%	8.1%

1.3b. Naar leeftijd:

- Zowel in 2014, 2018 als in 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar leeftijd bij jongens en meisjes. De hoogste prevalenties situeren zich bij de jongste leeftijdsgroepen.
- In 2018 was er t.o.v. 2014 een significante daling bij jongens vast te stellen in de leeftijdsgroepen 13-14 en 17-18 jaar.
- In 2022 is er t.o.v. 2018 een significante stijging op te merken bij de jongens in de leeftijdsgroep van 11-12 en 15-16 jaar. Bij de meisjes is de significante stijging voornamelijk in de jongste leeftijdsgroepen (11-12 en 13-14 jaar) vast te stellen.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2014	11.5%	10.7%	6.3%	6.3%
	2018	10.1%	6.5%	4.8%	4.2%
	2022	12.5%	7.8%	7.8%	5.8%
M	2014	11.7%	6.7%	6.1%	5.2%
	2018	9.5%	6.2%	4.8%	4.2%
	2022	13.4%	8.6%	6.0%	4.3%

1.4b. Naar opleiding:

- In 2014 werden er significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm bij jongens en meisjes.
- In 2018 werden er enkel significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm bij meisjes.
- In 2022 werden er opnieuw significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm bij jongens en meisjes.
- In 2018 werd er bij jongens en meisjes een significante daling t.o.v. 2014 geobserveerd in het TSO en BSO.

		ASO	TSO	BSO
J	2014	4.3%	7.1%	11.1%
	2018	3.8%	4.5%	6.0%
	2022	4.8%	7.5%	8.7%
M	2014	2.7%	7.6%	11.9%
	2018	2.6%	5.0%	7.3%
	2022	2.5%	6.2%	9.6%

2. Pesten (daderschap)

Vraagstelling: Hoe vaak heb je de afgelopen maanden meegedaan aan het pesten van andere personen op school?

Antwoordmogelijkheden: Er waren 5 antwoordmogelijkheden:

- Niemand gepest
- Het is één of twee keer gebeurd
- Ongeveer twee of drie keer per maand
- Ongeveer één keer per week
- Verschillende keren per week

Variabelen: Er werden 2 variabelen opgesteld:

- Ooit pesten (Niemand gepest [0] vs. de andere mogelijkheden [1])
- Vaak pesten (< twee of drie keer per maand [0] vs. ≥ twee of drie keer per maand [1])
-

III. VRAAG C: Resultaten [Ik heb de afgelopen maanden ooit iemand gepest.] → ‘ooit pesten’
 (= percentage jongeren dat aangeeft ooit iemand gepest te hebben op school)

2.1a. Algemeen:

- In 2018 werd er een significante afname waargenomen t.o.v. 2014.
- In 2022 is er terug een significante toename te merken t.o.v. 2018.

	Sample
2014	17.6%
2018	10.7%
2022	12.2%

2.2a. Naar geslacht:

- In 2014, 2018 en 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar geslacht. Jongens rapporteren vaker anderen gepest te hebben dan meisjes.
- In 2018 werd er voor zowel jongens als meisjes een significante daling vastgesteld t.o.v. 2014.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante toename waargenomen voor beide geslachten.

	Jongens	Meisjes
2014	23.2%	11.8%
2018	14.3%	7.2%
2022	15.7%	8.6%

2.3a. Naar leeftijd:

- In 2014 werden er geen significante verschillen opgemerkt tussen jongens en meisjes naar leeftijd. In 2018 werden enkel bij meisjes significante verschillen waargenomen naar leeftijd, in 2022 worden nu ook significante verschillen waargenomen tussen beide geslachten.
- In 2018 werd er zowel bij jongens als bij meisjes een significante daling vastgesteld in alle leeftijdsgroepen t.o.v. 2014.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 bij de jongens een significante stijging opgemerkt bij de 11-12 jarigen en bij de meisjes bij de leeftijdsgroep 11-12 en 13-14 jaar.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2014	23.0%	24.5%	22.2%	23.3%

	2018	14.7%	12.5%	15.5%	13.5%
	2022	17.5%	14.2%	16.2%	15.3%
M	2014	11.0%	12.6%	11.6%	10.8%
	2018	7.9%	7.4%	7.7%	5.1%
	2022	11.4%	9.8%	8.2%	4.4%

2.4a. Naar opleiding:

- In 2014 werden er zowel bij jongens als bij meisjes significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm.
- In 2018 werden er enkel bij meisjes significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm.
- In 2022 worden terug bij jongens en meisjes significante verschillen naar opleidingsvorm waargenomen.
- In 2018 werd er zowel bij jongens als bij meisjes een significante daling vastgesteld in alle opleidingsvormen t.o.v. 2014.
- In 2022 zijn er bij jongens en meisjes geen significante verschillen op te merken t.o.v. 2018 naar opleidingsvorm.

		ASO	TSO	BSO
J	2014	17.7%	22.1%	30.2%
	2018	12.9%	14.6%	16.9%
	2022	12.0%	17.5%	18.8%
M	2014	6.2%	12.2%	16.7%
	2018	3.6%	7.2%	10.9%
	2022	3.6%	7.4%	11.5%

IV. VRAAG D: Resultaten 'vaak pesten' [Ik heb de afgelopen maanden vaak iemand gepest] (= percentage jongeren dat aangeeft minimaal twee of drie keer per maand deel te nemen aan het pesten van andere personen op school)

2.1b. Algemeen:

- In 2018 werd er t.o.v. 2014 een significante daling waargenomen.
- In 2022 wordt er terug een significante stijging vastgesteld t.o.v. 2018.

	Sample
2014	4.5%
2018	2.9%
2022	3.9%

2.2b. Naar geslacht:

- In 2014, 2018 en 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar geslacht
- In 2018 werd er voor zowel jongens als meisjes een significante daling vastgesteld t.o.v. 2014.
- In 2022 wordt er voor zowel jongens als meisjes een significante stijging waargenomen t.o.v. 2018.

	Jongens	Meisjes
2014	6.4%	2.5%

2018	4.1%	1.7%
2022	5.5%	2.2%

2.3b. Naar leeftijd:

- In 2014 werden er geen significante verschillen geobserveerd tussen jongens en meisjes naar leeftijd. In 2018 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar leeftijd bij jongens, in 2022 worden zowel bij jongens als meisjes significante verschillen gevonden.
- In 2018 werd er voor jongens en meisjes een significante daling t.o.v. 2014 geobserveerd in alle leeftijdsgroepen (met uitzondering van de 15-16 jarigen).
- In 2022 is er een significante stijging vast te stellen bij jongens in de leeftijdsgroep van 11-12 en 15-16 jaar. Bij de meisjes zijn er geen significante verschillen te bemerken tussen 2018 en 2022 naar leeftijd.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2014	5.0%	6.0%	6.1%	7.7%
	2018	2.9%	2.9%	4.8%	5.0%
	2022	4.7%	3.8%	6.7%	6.5%
M	2014	1.9%	2.8%	1.9%	2.5%
	2018	1.3%	1.9%	1.8%	1.4%
	2022	2.1%	2.5%	2.6%	1.2%

2.4b. Naar opleiding:

- In 2014, 2018 en 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar opleidingsvorm bij jongens en meisjes
- In 2018 werd bij jongens een significante daling t.o.v. 2014 geobserveerd in het TSO en BSO.
- In 2022 wordt er significante stijging t.o.v. 2018 vastgesteld bij jongens in het TSO en BSO.

		ASO	TSO	BSO
J	2014	4.5%	6.6%	11.8%
	2018	4.1%	4.5%	7.6%
	2022	4.3%	7.4%	9.1%
M	2014	0.8%	2.3%	4.9%
	2018	0.6%	1.4%	3.3%
	2022	1.0%	1.9%	4.4%

B) Data verzameld in 2017/18 en 2021/22 – Cyberpesten of online pesten

3. Cyberpesten (slachtofferschap)

Vraagstelling: Hoe vaak werd je in de afgelopen maanden via het internet of berichten gepest (= cyberpesten, bv. iemand stuurde gemene chatberichten, e-mails of sms'en; iemand plaatste berichten op je profiel; creëerde een website om jou belachelijk te maken; plaatste beschamende foto's van jou online of deelde ze met anderen zonder jouw toestemming)?

Antwoordmogelijkheden: Er waren 5 antwoordmogelijkheden:

- Niet gepest via het internet
- Het is één of twee keer gebeurd
- Ongeveer twee of drie keer per maand
- Ongeveer één keer per week
- Verschillende keren per week

Variabelen: Er werden 2 variabelen opgesteld:

- Ooit gepest (Niet gepest [0] vs. de andere mogelijkheden [1])
- Vaak gepest (< twee of drie keer per maand [0] vs. ≥ twee of drie keer per maand [1])

V. VRAAG E: Resultaten [Werd je de afgelopen maanden 'ooit ge(cyber)pest'?] (= percentage jongeren dat aangeeft ooit gepest te zijn de afgelopen maanden op het internet)

3.1a. Algemeen:

- Er wordt een **significante toename geobserveerd in 2022 ten opzichte van 2018.**

	Sample
2018	7.7%
2022	12.3%

3.2a. Naar geslacht:

- In 2018 werden er significante verschillen waargenomen naar geslacht, meisjes rapporteren vaker dan jongens slachtoffer te zijn van cyberpesten. Deze trend zet zich ook verder in 2022.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante toename geobserveerd zowel bij jongens als bij meisjes.

	Jongens	Meisjes
2018	6.2%	9.1%
2022	10.6%	14.0%

3.3a. Naar leeftijd:

- In 2018 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar leeftijd bij meisjes, in 2022 zijn er nu ook significante verschillen bij jongens te bemerken. De hoogste prevalenties worden geobserveerd bij de jongste leeftijdsgroepen.
- In 2022 is er t.o.v. 2018 een significante toename te bemerken in alle leeftijdsgroepen bij zowel jongens als meisjes.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2018	7.2%	5.6%	4.8%	6.6%
	2022	12.2%	9.9%	9.6%	9.8%
M	2018	10.1%	12.4%	8.7%	5.2%
	2022	17.5%	15.5%	14.1%	8.2%

3.4a. Naar opleiding:

- In 2018 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar opleidingsvorm bij meisjes, in 2022 is dit opnieuw het geval.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante stijging waargenomen in alle opleidingsvormen bij zowel jongens als meisjes.

		ASO	TSO	BSO
J	2018	4.3%	6.1%	7.0%
	2022	9.0%	10.2%	11.1%
M	2018	5.0%	6.5%	12.6%
	2022	8.3%	11.4%	18.1%

VI. VRAAG F: Resultaten voor [Ik werd de afgelopen maanden] ‘vaak ge(cyber)pest’. (= percentage jongeren dat aangeeft minimaal 2 à 3 keer per maand gepest te zijn de afgelopen maanden op het internet)

3.1b. Algemeen:

- In 2022 is er t.o.v. 2018 een significante toename te bemerken.

	Sample
2018	2.2%
2022	4.5%

3.2b. Naar geslacht:

- In 2018 en 2022 werden er geen significante verschillen waargenomen naar geslacht.
- In 2022 is er t.o.v. 2018 zowel bij jongens als bij meisjes een significante stijging te bemerken.

	Jongens	Meisjes
2018	2.2%	2.3%
2022	4.3%	4.6%

3.3b. Naar leeftijd:

- In 2018 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar leeftijd bij jongens. In 2022 worden nu enkel significante verschillen geobserveerd naar leeftijd bij meisjes.
- In 2022 worden er t.o.v. 2018 significante stijgingen opgemerkt in alle leeftijdsgroepen (met uitzondering van 17-18 jaar) en dit zowel bij jongens als bij meisjes.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2018	1.5%	1.8%	2.0%	3.1%
	2022	4.5%	3.7%	4.1%	4.5%
M	2018	2.0%	3.2%	2.2%	1.8%
	2022	6.1%	5.6%	3.8%	2.6%

3.4b. Naar opleiding:

- In 2018 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar opleidingsvorm bij meisjes, in 2022 worden er zowel bij jongens als bij meisjes significante verschillen geobserveerd.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante stijging geobserveerd bij jongens uit alle opleidingsvormen. Bij meisjes is er enkel in het TSO en BSO een significante stijging te bemerken.

		ASO	TSO	BSO
J	2018	1.8%	2.6%	3.5%
	2022	3.5%	4.4%	6.3%
M	2018	1.4%	1.5%	4.3%
	2022	1.6%	3.2%	7.5%

4. Cyberpesten (daderschap)

Vraagstelling: Hoe vaak heb je tijdens de afgelopen maanden deelgenomen aan pesten via het internet (= cyberpesten, bv. gemene chatberichten, e-mails of sms'en versturen; berichten op iemands profiel plaatsen; een website creëren om iemand belachelijk te maken; beschamende of ongepaste foto's van iemand anders online plaatsen of met anderen delen zonder zijn/haar toestemming)?

Antwoordmogelijkheden: Er waren 5 antwoordmogelijkheden:

- Niemand gepest via het internet
- Het is één of twee keer gebeurd
- Ongeveer twee of drie keer per maand
- Ongeveer één keer per week
- Verschillende keren per week

Variabelen: Er werden 2 variabelen opgesteld:

- Ooit pesten (Niemand gepest [0] vs. de andere mogelijkheden [1])
- Vaak pesten (< twee of drie keer per maand [0] vs. ≥ twee of drie keer per maand [1])

VII. VRAAG G: Resultaten voor [*'Ik heb de afgelopen maanden iemand minstens 2 tot 3 keer per maand gecyberpest' = 'ooit (cyber)pesten' (=percentage jongeren dat aangeeft ooit iemand gepest te hebben op het internet)*]

4.1a. Algemeen:

- In 2022 is er t.o.v. 2018 een significante stijging waar te nemen.

	Sample
2018	5.0%
2022	9.2%

4.2a. Naar geslacht:

- In 2018 en 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar geslacht. Jongens rapporteren vaker dan meisjes dader te zijn van pesten.
- In 2022 is er t.o.v. 2018 een **significante stijging** op te merken **bij zowel jongens als meisjes**.

	Jongens	Meisjes
2018	5.6%	4.4%
2022	11.3%	7.0%

4.3a. Naar leeftijd:

- In 2018 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar leeftijd bij jongens.
- In 2022 worden deze significante verschillen niet langer waargenomen bij jongens. Bij meisjes zijn er nu wel significante verschillen naar leeftijd op te merken.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 zowel bij jongens als bij meisjes een significante stijging opgemerkt binnen alle leeftijdsgroepen.

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2018	3.8%	4.0%	6.4%	7.5%
	2022	10.5%	10.6%	12.2%	11.5%
M	2018	3.9%	5.5%	4.6%	3.3%
	2022	7.7%	8.1%	7.6%	4.0%

4.4a. Naar opleiding:

- In 2018 en 2022 werden er significante verschillen geobserveerd naar opleidingsvorm bij jongens en meisjes
- In 2022 is er t.o.v. 2018 bij jongens een significante stijging op te merken binnen alle opleidingsvormen. Bij meisjes zijn er geen significante evoluties te bemerken naar opleidingsvorm tussen 2018 en 2022.

		ASO	TSO	BSO
J	2018	5.0%	8.0%	9.2%
	2022	10.4%	11.7%	13.6%
M	2018	2.9%	3.8%	7.0%
	2022	4.2%	5.7%	10.1%

VIII. VRAAG H: Resultaten voor [*'Ik heb de afgelopen maanden iemand minimaal 2 tot 3 keer gecyberpest.'*] = **'vaak (cyber)pesten'** (= percentage jongeren dat aangeeft minimaal twee of drie keer per maand deel te nemen aan het pesten van andere personen op het internet)

4.1b. Algemeen:

- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante stijging waargenomen.

	Sample
2018	1.5%
2022	3.3%

4.2b. Naar geslacht:

- In 2018 en 2022 werden er significante verschillen waargenomen naar geslacht.

- In 2022 wordt er voor zowel jongens als meisjes een significante stijging waargenomen t.o.v. 2018.

	Jongens	Meisjes
2018	2.1%	0.9%
2022	4.7%	1.9%

4.3b. Naar leeftijd:

- In 2018 en 2022 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar leeftijd bij jongens.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante stijging waargenomen bij zowel jongens als meisjes overheen alle leeftijdsgroepen (niet bij meisjes van 17-18 jaar).

		11-12	13-14	15-16	17-18
J	2018	0.9%	1.1%	3.0%	3.0%
	2022	3.6%	3.9%	5.2%	5.4%
M	2018	0.6%	1.2%	0.6%	1.0%
	2022	1.8%	2.2%	1.7%	1.2%

4.4b. Naar opleiding:

- In 2018 en 2022 werden er enkel significante verschillen geobserveerd naar opleidingsvorm bij meisjes.
- In 2022 wordt er t.o.v. 2018 een significante stijging waargenomen bij jongens uit alle opleidingsvormen, bij meisjes is er enkel een stijging vast te stellen in het ASO.

		ASO	TSO	BSO
J	2018	2.4%	3.1%	4.0%
	2022	4.9%	5.3%	6.3%
M	2018	0.3%	0.8%	2.5%
	2022	1.1%	0.8%	3.7%